

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu

LPO.410.039.04.2015
P/15/030

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu
ul. Dożynkowa 9H, 61-662 Poznań
T +48 61 655 62 00, F +48 61 655 62 01
lpo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/030 - Szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu.
Kontrolerzy	Krzysztof Płoszewski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 98576 z dnia 3 listopada 2015 r. (dowód: akta kontroli str.: 1-2)
Jednostka kontrolowana	Liceum Ogólnokształcące Mistrzostwa Sportowego – Zespół Szkół Mistrzostwa Sportowego, Osiedle Tysiąclecia 43, 61-255 Poznań, nazywane dalej „Liceum”.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Ewa Andrzejewska – Dyrektor Zespołu Szkół Mistrzostwa Sportowego ¹ . (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności²

Ocena ogólna

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, w Liceum Ogólnokształcącym Mistrzostwa Sportowego w Poznaniu w latach 2013 – 2015 (I półrocze) prawidłowo wykonywano zadania w zakresie szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo.

Podstawowe zadania i obowiązki placówki uregulowane zostały w statucie. Liceum przyjęło zasady przyjmowania uczniów do klas mistrzostwa sportowego i zapewniło prowadzenie szkolenia przez nauczycieli posiadających niezbędne kwalifikacje. W realizacji szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo wykonano zaplanowane zadania szkoleniowo-startowe oraz osiągnięto zakładany poziom sportowy uczniów kończących naukę. Liceum terminowo i rzetelnie przekazywało sprawozdania finansowe z realizacji porozumienia z Polskim Związkiem Pływackim (nazywanym dalej „PZP”) dotyczące szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo.

NIK zwraca jednak uwagę, że w zasadach rekrutacji do Liceum podano, iż podstawą przyjęcia do szkoły jest skierowanie z klubu lub stowarzyszenia sportowego, co ograniczało udział w rekrutacji osób niezrzeszonych w tych podmiotach.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo

Opis stanu faktycznego

1.1. Liceum Ogólnokształcące Mistrzostwa Sportowego wraz z Gimnazjum Mistrzostwa Sportowego wchodziło w skład Zespołu Mistrzostwa Sportowego. Liceum prowadziło klasy sportowe (różne sporty) oraz klasy mistrzostwa sportowego w następujących dyscyplinach: pływanie, pływanie synchroniczne, kajakerstwo, wioślarstwo, hokej na trawie i koszykówka dziewcząt. Organem prowadzącym Liceum jest Miasto Poznań, a organem nadzorującym Kuratorium Oświaty w Poznaniu.

¹ Pani Ewa Andrzejewska jest Dyrektorem od dnia 1 września 1998 r.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę o dodatkowe objaśnienie.

Statut Liceum zgodnie z wymogami ujętymi w załączniku nr 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół³ określał m.in. organizację szkoły oraz warunki organizowania kształcenia, wychowania i opieki w klasach mistrzostwa sportowego⁴. W Statucie zapisano, że rekrutację do Liceum przeprowadza się zgodnie z przepisami w sprawie warunków przyjmowania młodzieży do szkół ponadgimnazjalnych oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 października 2012 r. w sprawie warunków tworzenia, organizacji oraz działania oddziałów sportowych, szkół sportowych oraz szkół mistrzostwa sportowego⁵. Ponadto rekrutacja przeprowadzana jest zgodnie z Zarządzeniem Wielkopolskiego Kuratora Oświaty z uwzględnieniem dodatkowych dokumentów tj. karty sportowca (skierowanie z klubu sportowego) i karty zdrowia sportowca. W Statucie podano również sposób punktowania osiągnięć uczniów.

(dowód: akta kontroli str.: 4-27)

1.2. W latach szkolnych 2012/2013 do 2015/2016 Liceum prowadziło na każdym poziomie nauki po sześć klas (oddziałów), w których było prowadzone szkolenie sportowe - jedna klasa szkolenia sportowego do której uczęszczali uczniowie szkoleni w sportach różnych oraz pięć klas mistrzostwa sportowego⁶. Liczba uczniów w klasach wyniosła (wg stanu na dzień 30 września) w poszczególnych latach szkolnych: 2012/2013 – 340 uczniów, 2013/2014 – 338 uczniów, 2014/2015 – 344 uczniów, a w 2014/2015 – 357 uczniów.

(dowód: akta kontroli str.: 28-31)

Liceum szkoliło następującą liczbę uczniów w klasie mistrzowskiej pływania w następujących latach szkolnych: 2012/2013 – 24 (w tym klasa I – 8 uczniów, klasa II – 12 uczniów, klasa III – 4 uczniów), 2013/2014 – 18 (w tym klasa I – 7 uczniów, klasa II – 7 uczniów, klasa III – 4 uczniów), 2014/2015 – 18 (w tym klasa I – 5 uczniów, klasa II – 5 uczniów, klasa III – 8 uczniów), 2015/2016 – 12 (w tym klasa I – 3 uczniów, klasa II – 2 uczniów, klasa III – 7 uczniów).

(dowód: akta kontroli str.: 32-35, 45-51)

1.3. W okresie naboru nowych uczniów do Liceum, informacje o rekrutacji były publikowane na jego stronach internetowych⁷ oraz w formie pisemnej, w których informowano m.in. o rodzajach dyscyplin prowadzonych w klasie sportowej i klasach mistrzostwa sportowego. W informacjach tych podano m.in., że wstępna rekrutacja potwierdzająca poziom sportowy kandydatów do Liceum przeprowadzana jest przez trenerów szkolnych określonych dyscyplin i trenerów klubowych współpracujących z Liceum. Podstawowym dokumentem uprawniającym do nauki w Liceum jest skierowanie z klubu lub stowarzyszenia sportowego. Załącznikiem do wniosku o przyjęcie do Liceum była karta sportowca, wypełniana przez klub sportowy kandydata. W karcie tej wpisano, że egzamin sprawnościowy, o którym mowa w § 12 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 20 lutego 2004 r. w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych⁸, a następnie w art. 12 ustawy z

³ Dz. U. Nr 61, poz. 624 ze zm.

⁴ Organizację klas mistrzostwa sportowego, zasady tworzenia programów szkolenia sportowego, formy współpracy z polskimi związkami sportowymi, tygodniowy wymiar pracy zajęć sportowych (m.in. § 22 i 23).

⁵ Dz. U. poz. 1129, zwane dalej rozporządzeniem w sprawie organizacji szkół mistrzostwa sportowego

⁶ Liceum na każdym poziomie nauczania prowadziło sześć klas oznaczonych odrębnymi symbolami w następujących dyscyplinach: „A” – sporty różne, „S1” - klasa mistrzostwa kajakarstwo, „S2” - klasa mistrzostwa pływanie, pływanie synchroniczne, siatkówka, „S3” - klasa mistrzostwa wioślarstwo, koszykówka dziewcząt, „S4” - klasa mistrzostwa hokej na trawie i koszykówka męska, „S5” - klasa mistrzostwa piłka nożna „Lech”.

⁷ W ulotce rekrutacyjnej podano, że wniosek o przyjęcie do Liceum dostępny jest na stronie internetowej <http://www.nabor.poznan.pccs.pl>, a wymagane dokumenty można pobrać ze strony internetowej Liceum www.zszms.poznan.pl lub w sekretariacie Liceum.

⁸ Dz. U. Nr 26, poz. 232 ze zm., zwane dalej rozporządzeniem w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów.

dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych ustaw⁹, przeprowadzony jest przez trenera klubowego, a wyniki uzyskane przez ucznia uprawniają go do podjęcia nauki z Zespole Szkół Mistrzostwa Sportowego.

(dowód: akta kontroli str.: 36-44)

Zawodnicy posiadający II klasę sportową, ubiegający się o miejsce w Liceum przyjmowani byli obligatoryjnie i wpisani na listę uczniów od kolejnego roku szkolnego. Kandydaci, którzy nie osiągnęli wymaganej klasy sportowej, poddawani byli testom sprawnościowym, które odbywały się na pływalni w maju. Testy te obejmowały trzy próby pływania: na dystansie 200 m stylem zmiennym ze skoku na głowę, 400 m stylem dowolnym ze skoku na głowę oraz 100 m stylem motylkowym. Testy te nie były zatwierdzone przez Polski Związek Pływacki. Z wyjaśnień Dyrektora wynika, że szkolenie uczniów przyjętych do Liceum na podstawie majowych testów kwalifikacyjnych nie jest finansowane ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (dalej „FKRF”), którymi dysponuje PZP, a zawodnicy uczestniczą w akcjach szkoleniowych na własny koszt lub koszt Klubów Sportowych.

(dowód: akta kontroli str.: 45-56)

1.4. Liceum zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie organizacji szkół mistrzostwa sportowego, prowadziło szkolenie sportowe (w dyscyplinie sportowej pływanie) według programu szkolenia pod nazwą „Założenia wieloletniego cyklu treningowego w Szkole Mistrzostwa Sportowego w Poznaniu w dyscyplinie pływanie na lata 2013-2016”¹⁰. Program ten był opracowany dla potrzeb Liceum i zatwierdzony przez Dyrektora Liceum. Program ten nie był opiniowany przez podmioty zewnętrzne np. Instytut Sportu w Warszawie. Trener klasy mistrzostwa sportowego wyjaśnił, że „PZP nie wymagał od szkoły żadnych opinii instytucji zewnętrznych dotyczących programu szkoleniowego. Szkoła we własnym zakresie stworzyła program treningowy na podstawie którego realizuje szkolenie sportowe.”

(dowód: akta kontroli str.: 57, 58, 204-205)

Liceum dla każdego roku szkoleniowego (tożsamego z rokiem szkolnym) opracowało „Ramowy roczny plan szkolenia”, w którym dla poszczególnych miesięcy w podziale na makrocykle i mezocykle (dodatkowo w podziale na etapy) przedstawiono planowane zadania treningowe.

(dowód: akta kontroli str.: 61-63, 119-142)

Szkoleniowcy koordynujący szkolenie sportowe w danej dyscyplinie oraz trenerzy prowadzący szkolenia byli ustalani na zebraniach Rady Pedagogicznej Liceum na początku każdego roku szkolnego, które miały charakter organizacyjny.

(dowód: akta kontroli str.: 57, 58, 145-150)

Korzystając z możliwości o której mowa w § 5 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie organizacji szkół mistrzostwa sportowego, Liceum realizowało program szkolenia sportowego pn. „Rozwijanie sportu wśród młodzieży uzdolnionej sportowo w Szkole Mistrzostwa Sportowego Poznań”, na podstawie zawieranych co roku umów określających warunki współpracy pomiędzy PZP i Urzędem Miasta Poznania. W umowach tych Urząd zobowiązywał się do realizacji programu szkolenia w pływaniu zgodnie z planem kosztów zadania zleconego, który był załącznikiem do omawianych umów. W planie kosztów określano zadania finansowane ze środków FRKF, które obejmowały: koszty zgrupowań i konsultacji szkoleniowych w kraju,

⁹ Dz. U. z 2014 r., poz. 7 ze zm., zwanej dalej ustawą o zmianie ustawy o systemie oświaty.

¹⁰ W omawianym programie określono cele strategiczne, cel główny, cel pośredni, zadania szkoleniowe, ogólną koncepcję szkolenia, charakterystykę pracy treningowej, wskaźniki stanu wytrenowania i terminy ich uzyskania oraz zabezpieczenie organizacyjne i materialne szkolenia.

starty w imprezach krajowych, działalność gospodarczą (związaną z realizacją procesu szkolenia sportowego), doposażenie w sprzęt i ubiory sportowe, badania diagnostyczne, zakup lekarstw, odżywek i suplementów diety, koszty obsługi realizacji zadania oraz ze środków własnych (samorządu), które dotyczyły: osobowego funduszu płac i kosztów obsługi realizacji zadania.

(dowód: akta kontroli str.: 73-99)

Liceum zawarło też w dniu 14 lipca 2014 r. (na czas nieokreślony) porozumienie o współpracy z Akademią Wychowania Fizycznego w Poznaniu („AWF”) w realizacji zadań określonych programem działania Szkół Mistrzostwa Sportowego. W umowie tej AWF zobowiązywała się do współdziałania w zabezpieczeniu niezbędnej bazy treningowo-rekreacyjnej poprzez udostępnianie po cenach preferencyjnych swoich obiektów sportowych, przeprowadzania badań wydolnościowych i badań antropologicznych na warunkach określonych odrębnymi ustaleniami, prowadzenia konsultacji w kwestii żywienia sportowców i w zakresie psychologii sportu, współdziałania w opracowaniu systemu naboru absolwentów Liceum na studia w AWF i sekcji Akademickiego Związku Sportowego AWF.

(dowód: akta kontroli str.: 73-99)

1.5. Uczniowie Szkoły Mistrzostwa Sportowego dwa razy w roku byli obligatoryjnie badani w przychodni sportowo lekarskiej przez następujących specjalistów: ortopeda, internista, stomatolog, laryngolog, psycholog, okulista, neurolog. Pozytywna opinia wszystkich specjalistów pozwalała na otrzymanie zdolności sportowej, która była odnotowywana w Książeczce Zdrowia Sportowca i była wystawiana przez lekarza posiadającego licencję Lekarza Medycyny Sportowej. Brak zdolności sportowej uniemożliwiał uczniowi (zawodnikowi) uczestniczenie w treningach oraz w startach w zawodach.

Zawodnicy poddawani byli także testom wysiłkowym, podczas treningów pływackich. Trenerzy wyposażeni byli w sprzęt umożliwiający badanie parametrów wysiłkowych zawodnika, które były odnotowywane w zeszytach treningowych lub w specjalnie przygotowanych arkuszach excel.

(dowód: akta kontroli str.: 53-56, 151-152, 164, 168, 175, 183, 185, 192)

W ramach odnowy biologicznej uczniowie korzystali z masaży oraz sauny. Masażysta jest zatrudniony na umowę zlecenie i w całości opłacany z FRKF.

(dowód: akta kontroli str.: 53-56)

1.6. W okresie objętym kontrolą tygodniowy plan pracy z zawodnikami – uczniami Liceum w klasach mistrzostwa sportowego dyscypliny pływania realizowany był średnio 31 godzin tygodniowo:

- na pływalni Termy Maltańskie w Poznaniu – średnio 26 godzin lekcyjnych,
- w sali gimnastycznej lub siłowni – średnio 5 godzin lekcyjnych.

Plan pracy, który trenerzy realizowali z uczniami zamykał się w 10 lub 11 treningach w tygodniu. Całość szkolenia w tym zakresie zabezpieczał finansowo organ prowadzący szkołę czyli Miasto Poznań, na podstawie umowy ze spółką miejską Termy Maltańskie.

Środki FRKF wydatkowane były na akcje szkoleniowe specjalistyczne takie jak: zgrupowania sportowe, wyjazdy na zawody krajowe, wyjazdy na zawody drużynowe – Liga Szkół Mistrzostwa Sportowego, wspomaganie, treningowy sprzęt sportowy, stroje sportowe.

Liceum nie uzgadniało z PZP w formie pisemnej programów szkolenia¹¹ dla klasy mistrzostwa sportowego w pływaniu i nie posiadało ich zatwierdzenia przez PZP.

¹¹ Brak pisemnych uzgodnień dotyczył „Założeń wieloletniego cyklu treningowego w Szkole Mistrzostwa Sportowego w Poznaniu w dyscyplinie pływanie na lata 2013-2016” oraz „Ramowych rocznych planów szkolenia”.

Dyrektor Liceum wyjaśniła, że „Szkoła Mistrzostwa Sportowego (SMS) realizuje program szkoleniowo – treningowy ułożony przez trenerów pływania pracujących w Liceum. Plan został skonsultowany, skorygowany i opracowany podczas zebrania trenerskiego, które odbyło się 2 września 2012 r. Współpraca SMS z PZP opiera się na realizacji postanowień pomiędzy Ministerstwem Sportu i Turystyki RP, a PZP. SMS na bieżąco realizuje programy oraz wypełnia dokumenty narzucone przez PZP, w których nie wymagano od Szkoły programów treningowo – szkoleniowych i w związku z tym Szkoła nie posiada zatwierdzonych planów przez PZP. Kontrola PZP odbywa się podczas corocznych konsultacji, na których trenerzy otrzymują sugestie dotyczące realizacji szkolenia oraz pracy na następny rok. Poprawna realizacja podstawowych założeń metodycznych treningu pływackiego oceniane są poprzez analizę wyników sportowych zawodników Szkoły na podstawie, których szkoła otrzymuje dotacje z PZP na kolejny rok szkoleniowy. Plany treningowe roczne oraz założenia ramowego planu szkolenia dotyczą pracy wszystkich trenerów pływania pracujących w SMS, oraz załączane są do Dzienników Zajęć prowadzonych przez trenerów.”

(dowód: akta kontroli str.: 197-198)

1.7. Liceum nie prowadzi oddziałów ogólnodostępnych. Uczniowie pełnoletni, którzy zrezygnowali z nauki i treningu w szkole odbierali dokumenty na własne życzenie. W przypadku uczniów, którzy nie ukończyli 18 roku życia, dokumenty odbierali rodzice lub prawni opiekunowie, informując Liceum pisemnie do jakiej placówki uczeń będzie uczęszczał - nie podawano konkretnej przyczyny zmiany szkoły poza sytuacją przeprowadzki. W dyscyplinie sportowej pływania w roku szkolnym 2014-2015 z Liceum odeszło trzech uczniów, a w 2015-2016 - jeden uczeń.

W okresie objętym kontrolą Liceum:

- nie realizowało indywidualnych programów lub toku nauki,
- nie organizowało kursów instruktorskich dla swoich uczniów w uprawianym przez nich sporcie.

(dowód: akta kontroli str.: 109-110, 163-197, 229-236)

1.8. Liceum dysponowało następującymi obiektami sportowymi i urządzeniami do prowadzenia szkolenia sportowego:

- dwie sale gimnastyczne,
- dwie siłownie.

Ponadto szkolenie sportowe pływaków odbywało się na obiekcie miejskim Termy Maltańskie (wynajęcie obiektu było finansowane ze środków otrzymanych z Miasta Poznania).

(dowód: akta kontroli str.: 111-113, 229-236)

1.9. Liceum zatrudniało czterech trenerów pływania (trzech trenerów posiadało uprawnienia klasy II, a jeden klasy I), którzy ukończyli Akademię Wychowania Fizycznego w Poznaniu. Trenerzy systematycznie w ramach szkolenia biorą udział w corocznych czterodniowych Ogólnopolskich Konferencjach Szkoleniowych Trenerów Pływania w Krakowie. Szkolenia te opłacane są ze środków własnych (prywatnych) trenerów.

(dowód: akta kontroli str.: 111-113)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. NIK zwraca uwagę, że w zasadach rekrutacji do Liceum w latach szkolnych 2013/2014, 2014/2015 oraz 2015/2016 określono, że podstawą przyjęcia jest skierowanie z klubu lub stowarzyszenia sportowego, co ograniczało udział w rekrutacji osób niezrzeszonych w tych podmiotach. Zarówno § 12 rozporządzenia w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów jak i art. 12

ustawy z dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty, określające warunki przyjmowania m.in. do szkół mistrzostwa sportowego, nie przewidują konieczności posiadania skierowania do szkoły przez klub lub stowarzyszenie sportowe.

2. Ponadto NIK zwraca uwagę, że w świetle ww. przepisów, w przypadku kandydatów do szkół mistrzostwa sportowego próby sprawności fizycznej powinny być zatwierdzone przez polskie związki sportowe współpracujące z daną szkołą.

(dowód: akta kontroli str.: 36-56, 241-242)

Ocena cząstkowa

Organizacja szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo była zgodna z wymaganiami formalnymi dla działania szkół mistrzostwa sportowego. W Liceum opracowano plany szkoleniowe wieloletnie i jednoroczne, w których przedstawiono poszczególne etapy cyklu treningowego. Liceum zapewniło prowadzenie szkolenia sportowego młodzieży przez nauczycieli posiadających niezbędne kwalifikacje.

2. Realizacja szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo.

Opis stanu faktycznego

2.1. Liceum szkoliło zawodników w klasie mistrzowskiej pływania, którzy osiągnęli wyniki uprawniające do posiadania przynajmniej II klasy sportowej. W klasie mistrzowskiej pływania szkoleniem objętych było w następujących latach szkolnych: 2012/2013 – 24 zawodników, 2013/2014 – 18 zawodników, 2014/2015 – 18 zawodników, a 2015/2016 – 12 zawodników.

Fakt posiadania przez zawodników klasy sportowej¹² był potwierdzony przez PZP. Tylko w roku szkolnym 2012/2013 dwóch zawodników (uczniów) nie posiadało takich potwierdzeń, ponieważ zostali oni zakwalifikowani do szkolenia i zatwierdzeni przez PZP na podstawie wyniku II klasy sportowej dla wieku 17/18 lat. Trener klasy mistrzostwa sportowego wyjaśnił, że taka formuła była dopuszczana przez PZP w przypadku zawodników którzy przechodzili do szkoły w pierwszym roku nauki, a zawodnicy ci musieli potwierdzić wysoką dyspozycję sportową na poziomie II klasy sportowej podczas nauki w pierwszej klasie Liceum.

Wszyscy szkoleni zawodnicy (których szkolenie było współfinansowane ze środków FRKF) uczęszczający do szkoły mistrzostwa sportowego w pływaniu, należeli do klubów sportowych i wszyscy brali udział w Mistrzostwach Polski Juniorów lub Seniorów.

Spośród siedmiu uczniów SMS zakwalifikowanych w 2013 r. (rok szkolny 2012/2013) do pierwszej klasy mistrzostwa sportowego w pływaniu (w ramach szkolenia dofinansowanego z FRKF) - jeden uczeń zrezygnował z dalszej nauki (po pierwszym roku nauki), pozostali poprawili swoje wyniki w ostatnim roku szkolnym 2014/2015, a jeden uczeń poprawił klasę sportową (z II na I)¹³.

W poszczególnych latach szkolnych do kadry PZP zaliczono następującą liczbę uczniów (zawodników) w dyscyplinie pływania¹⁴: 2012/2013 – 7 (24), 2013/2014 – 7 (18), 2014/2015 – 4 (18), 2015/2016 – 0 (12).

W następujących po sobie latach szkolnych wystąpiły znaczące spadki liczby uczniów w kolejnych latach szkolenia. Przykładowo, 12 uczniów II klasy uczestniczyło w zajęciach w roku szkolnym 2012/2013, a w następnym roku szkolnym (klasa III) szkolenie kontynuowało 4 uczniów, podobnie 5 uczniów II klasy uczestniczyło w zajęciach w roku szkolnym 2014/2015, a w następnym roku szkolnym (klasa III) szkolenie kontynuowało 2 uczniów. Trener klasy pływackiej

¹² Uczniowie – zawodnicy posiadali poświadczony uzyskanie I lub II klasy mistrzostwa sportowego.

¹³ Trzech zawodników rozpoczęło naukę w 2012 r. z klasą sportową II 17/18, a zakończyło z klasą sportową II.

¹⁴ W nawiasach podano ogólną liczbę szkolonych zawodników mistrzostwa sportowego w danym roku.

wyjaśnił, że różnica w ilości zawodników finansowanych w kolejnych latach wynika z faktu, iż zawodnicy nie uzyskiwali wymaganych jakościowych wyników na poziomie II klasy sportowej. Spadek liczby zawodników finansowanych w ostatnim roku szkolenia spowodowany jest przeniesieniem uwagi zawodników na naukę z racji uczęszczania do klasy maturalnej.

Trenerzy Liceum dane o klasie sportowej swoich uczniów uzyskiwali ze strony internetowej PZP¹⁵. Wyniki zawodników z certyfikowanych imprez pływackich, które są ujmowane w rankingu europejskim, umieszczane są na specjalnej dla tych celów prowadzonej stronie internetowej.

(dowód: akta kontroli str.: 32-35, 45-52, 163-197, 143-144)

2.2. Liceum dla każdego roku szkolnego prowadziło wykaz zawodników szkolonych w dyscyplinie pływanie w klasie mistrzostwa sportowego, w którym odnotowywano m.in. nr posiadanej licencji, posiadaną klasę sportową, przynależność do klubu sportowego, udział w imprezach głównych, zadania szkoleniowe na nadchodzący rok (podawano jako cel udział w określonych mistrzostwach lub uzyskanie minimalnych czasów w dyscyplinach pływackich). Spośród 24 zawodników realizujących w roku 2012/213 założone zadania szkoleniowo startowe, siedmiu zawodników nie zrealizowało tych celów i odpowiednio, w roku 2013-2014, spośród 18 zawodników było to 2 zawodników, a w 2014/2015, z 18 zawodników – 3 zawodników.

(dowód: akta kontroli str.: 32-35, 45-52, 144, 199)

2.3. W poszczególnych latach do Kadry Narodowej powołano: w 2013 r. – dwóch zawodników, w 2014 r. – trzech zawodników, a w 2015 r. nie powołano żadnego zawodnika.

(dowód: akta kontroli str.: 200)

2.4. Na podstawie § 4 ust. 3 rozporządzenia w sprawie organizacji szkół mistrzostwa sportowego, w ramach programu szkolenia sportowego uczniowie SMS (dyscyplina pływanie) uczestniczyli w obozach szkoleniowych i zgrupowaniach krajowych finansowanych ze środków FRKF: w 2013 r. – w sześciu akcjach szkoleniowych, w 2014 r. – w trzech, a w 2015 r. - w 10.

Uczniowie Liceum uczestniczyli między innymi w następujących zgrupowaniach i konsultacjach mających charakter akcji szkoleniowych finansowanych ze środków FRKF: w 2013 r. – Grand Prix Polski w Drzonkach, Grand Prix Polski w Olsztynie, Liga Szkół Mistrzostwa Sportowego, w 2014 r. - Mistrzostwa Polski Juniorów, a w 2015 r. – obozy w Czarnkowie i Choszczynie, dwa obozy sportowe w Poznaniu, Grand Prix w Gorzowie Wielkopolskim, Krakowie i Łodzi.

(dowód: akta kontroli str.: 103, 105, 107, 114-142, 163-165, 178, 184, 193)

2.5. W latach 2012-2015, jeden absolwent szkoły zakwalifikował się na Igrzyska Olimpijskie Londyn 2012, Mistrzostwa Europy Herling 2013 (Dania), Mistrzostwa Europy Berlin 2014 Mistrzostwa Świata Kazań 2015 – kwalifikacja na Igrzyska Olimpijskie Rio de Janeiro. Zawodnik był objęty szkoleniem klubowym oraz reprezentacyjnym PZP. Środki przeznaczone na dalsze szkolenie zawodnika nie pochodziły ze środków FRKF dla Szkoły Mistrzostwa Sportowego w Poznaniu.

W latach 2012-2015 – żaden uczeń nie brał udziału w Mistrzostwach Europy Juniorów oraz Mistrzostwach Świata Juniorów.

(dowód: akta kontroli str.: 103, 105, 107, 200, 201)

2.6. Sprawozdania merytoryczne z realizacji szkolenia pływackiego przedstawiane były na drukach dostarczonych przez PZP i przekazywane do PZP razem ze sprawozdaniem finansowym, w terminach określonych w umowie o współpracy pomiędzy PZP i Miastem Poznań. PZP nie zgłaszało żadnych zastrzeżeń.

(dowód: akta kontroli str.: 81-98, 179-180, 188-189, 194-195, 204-205)

¹⁵ <http://www.polswim.pl/klasyfikacje-sportowe>, zakładka: Klasy Sportowe.

Analiza wyników zawodników odbywała się corocznie i była przedstawiana przez trenerów podczas Rady Pedagogicznej. Trenerzy indywidualnie przedstawiali dokonania zawodników w mijającym roku szkolnym. Szczególną uwagę zwracano (w trakcie szkolenia SMS w Liceum) na skuteczność treningów pływackich oraz poziom uzyskiwanego poziomu sportowego zawodników w poszczególnych kategoriach pływania oraz po ukończeniu Liceum (szkolenia SMS) w kategorii Seniora. Podstawą do takiej oceny była analiza wyników rozwoju sportowego zawodników, gdzie wykazywano ich stały progres.

Jako sukcesy ukierunkowanego procesu treningowego w pływaniu uznano w trakcie nauki w Szkole Mistrzostwa Sportowego wysokie miejsca finałowe zawodników Liceum podczas Mistrzostw Polski Juniorów oraz zdobycie przez jedną zawodniczkę dwóch medali podczas Mistrzostw Polski Seniorów.

Koordynujący trener dyscypliny pływania wskazał, że poważnym problemem w pracy szkoleniowej jest adaptacja zawodników do czasochłonnego reżimu treningowego, który w połączeniu z realizacją programu edukacyjnego szkoły powoduje rezygnację z podejmowania części treningów. Przekłada się to na obniżenie wyników sportowych szczególnie podczas nauki w ostatniej klasie Liceum. Problemem jest też duża odległość internatu od Liceum i pływalni, co powoduje że Szkoła Mistrzostwa Sportowego jest wybierana w 90% przez zawodników miejscowych.

(dowód: akta kontroli str.: 204-209)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

W realizacji szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo Liceum wykonało zaplanowane zadania szkoleniowo-startowe, a uczniowie osiągnęli zakładany poziom sportowy.

3. Finansowanie z środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo.

Opis stanu
faktycznego

3.1. Kwota subwencji oświatowej przypadającej na jednego ucznia szkoły ogólnodostępnej tego samego typu co kontrolowana szkoła mistrzostwa sportowego (Liceum) wg informacji Wydziału Oświaty Miasta Poznania wyniosła odpowiednio: w 2013 r. - 5 358,81 zł, w 2014 r. - 5 435,71 zł, a w 2015 r. - 5 468,77 zł.

Wysokość kwoty subwencji oświatowej przypadającej na jednego ucznia Liceum (szkoła mistrzostwa sportowego) wyniosła: w 2013 r. - 9 565,68 zł, w 2014 r. - 9 763,88 zł, a w 2015 r. - 9 811,96 zł.

Wysokość środków przekazanych na szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo realizowane w Liceum wyniosła:

- ze środków budżetu Miasta Poznania: w 2013 r. - 3 557,7 tys. zł, w 2014 r. - 4 083,7 tys. zł, w 2015 r. (do 31 sierpnia) - 4 585,6 tys. zł,
- ze środków dotacji MSiT (FRKF): w 2013 r. - 691,3 tys. zł, w 2014 r. - 703,4 tys. zł, w 2015 r. (do 31 sierpnia) - 654,0 tys. zł,
  - o w tym ze środków dotacji PZP: w 2013 r. - 87,5 tys. zł, w 2014 r. - 89,1 tys. zł, w 2015 r. (do 31 sierpnia) - 85,0 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str.: 64-66)

3.2. Kwoty dotacji FRKF wynikające z umów o współpracy pomiędzy PZP i Miastem Poznań zostały w prawidłowej wysokości i we właściwych terminach przekazane do Liceum.

Wysokość wydatków w latach 2013-2015 (do 31 sierpnia) poniesionych na jednego ucznia SMS uczestniczącego w szkoleniu dofinansowanym z FRKF w dyscyplinie pływanie wyniosła (w nawiasach podano średnie kwoty dla wszystkich klas SMS) w 2013 r. – 13,4 tys. zł (11,9 tys. zł), w 2014 r. – 16,2 tys. zł (13,3 tys. zł), a w 2015 r. (do 30 września) – 12,8 tys. zł (9,3 tys. zł). Dla klas mistrzostwa sportowego w dyscyplinie pływanie kwota dotacji z FRKF na jednego ucznia wyniosła: w 2013 r. – 3,8 tys. zł, w 2014 r. – 5,0 tys. zł, a 2015 r. (do 30 września) – 4,7 tys. zł.

Dyrektor Liceum wskazała, że „szkoły nie mają wpływu na zwiększenie środków pochodzących z FRKF, środki te są naliczane na zawodnika za jego osiągnięcia sportowe i za punktacje.”

Liceum we właściwych terminach (określonych umową) przekazało rozliczenia do PZP, a kwoty wykazane w rozliczeniach wynikały z zawartych umów.

(dowód: akta kontroli str.: 64-66, 68-69, 73-99, 161-196, 213-218, 237)

Wykonanie wydatków środków FRKF na szkolenie w klasie mistrzostwa sportowego w pływaniu przedstawiało się następująco:

- koszty szkoleniowe: w 2013 r. – plan 56,8 tys. zł (wykonanie w 100%), w 2014 r. – plan 54,8 tys. zł (wykonanie w 100%), w 2015 r. – plan 69,5 tys. zł (wykonanie do 30 czerwca - 52,3%), koszty szkoleniowe stanowiły w 2013 r. i 2014 r. 100% kosztów ogółem ponoszonych przez Liceum, a w 2015 r. odpowiednio – 92,0%,
- koszty wspomaganie szkolenia: w 2013 r. – plan 27,9 tys. zł (wykonanie w 100%), w 2014 r. – plan 31,3 tys. zł (wykonanie w 100%), w 2015 r. – plan 11,5 tys. zł (wykonanie do 30 czerwca - 26,1%), koszty wspomaganie szkolenia stanowiły w 2013 r. – 13,4% kosztów ogółem ponoszonych przez Liceum, i odpowiednio w 2014 r. – 14,1%, a 2015 r. – 3,3%,
- koszty wspomaganie szkolenia (koszty pośrednie): w 2013 r. – plan 2,9 tys. zł (wykonanie w 100%), w 2014 r. – plan 3,0 tys. zł (wykonanie w 100%), w 2015 r. – plan 4,05 tys. zł (wykonanie do 30 czerwca - 50,0%), koszty wspomaganie szkolenia stanowiły w 2013 r. – 83,4% kosztów ogółem ponoszonych przez Liceum, i odpowiednio w 2014 r. – 31,8%, a w 2015 r. – 31,4%.

Środki FRKF w okresie lat 2013-2015 (do 30 czerwca) pokrywały średnio w poszczególnych latach od 31,1% do 32,6% kosztów ponoszonych przez Liceum na szkolenie w klasie mistrzostwa sportowego w pływaniu.

(dowód: akta kontroli str. 67)

3.3. Programem szkolenia sportowego w dyscyplinie pływanie, dofinansowanym ze środków FRKF byli objęci zawodnicy klasy mistrzowskiej w okresie nauki w Liceum.

W okresie objętym kontrolą w Liceum prowadzone były następujące remonty i modernizacje istniejącej infrastruktury: w 2013 r. remont oświetlenia oraz prace malarskie w sali gimnastycznej, a w 2014 r. remont sal gimnastycznych. Wydatki na ww. prace pochodziły ze środków budżetowych.

(dowód: akta kontroli str.: 219-228)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Środki z FRKF na szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w Liceum wykorzystane zostały zgodnie z przeznaczeniem oraz w kwotach przewidzianych w planach wydatków tych środków. Rozliczenia dotacji sporządzone zostały prawidłowo oraz terminowo przekazano je do PZP.

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁶, odstępuje od formułowania wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, dnia 29 grudnia 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler
Krzysztof Płoszewski
Główny specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
z up. Grzegorz Malesiński
Wicedyrektor

---

¹⁶ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096.